

Izhaja vsak torek in petek
za časa vojne.

Dopisi naj se frankujejo in pošiljajo
uredništvu lista »Mir« v Celovec,
Pavličeva ulica št. 7.

Osebni pogovor od 10. do 11. ure
dopold. in od 3. do 4. ure popoldne.

Rokopisi naj se samo po eni strani
lista pišejo, druga stran naj bo prazna.

Rokopisi se ne vračajo.

MIR

Glasilno koroških Slovencev.

Velja za celo leto 4 krone.

Denar naj se pošilja točno pod na-
pisom: Upravništvu lista »Mir« v
Celovec, Vetrinjsko obmestje št. 26.

Naročnina naj se
plačuje vnaprej.

Za inserate se plačuje po 20 vin.
od garmond-vrste vsakokrat.

Dopisom je treba za odgovor pri-
ložiti poštno znamko.

Leto XXXIV.

Celovec, 28. aprila 1915.

Št. 34.

Z bojišč.

Boj pri prelazu Užok.

Dunaj, 22. aprila. Uradno se poroča:
22. aprila opoldne. Na Rusko-Poljskem in
v zapadni Galiciji posamezni topovski boji.

Na bojni črti v Karpatih je bil obnov-
ljen naskok proti našim postojankam na
prelazu Užok in ob obeh straneh
prelaza krvavo odbiti. Pri silnih napa-
dih, ki so se izjalovili deloma vsled najhujše
učinkujočega streljanja naše artiljerije, de-
loma pa so bili odbiti vsled protinapadov
naše infanterije, je nasprotnik zopet imel
zelo hude izgube.

Samo pred postojankami neke višine,
ki jo je sovražnik ponovno napadel, leži nad
400 ruskih trupel. Pešpolk št. 12, kronstadi
in honvedna polka 24 in 22 kakor vsa pri
bojih udeležena artiljerija so se posebno od-
likovali. 1200 Rusov je bilo ujetih.

V drugih odsekih karpatske fronte, po-
tem v južnovzhodni Galiciji in v Bukovini
le mestoma boji s topovi in praske.

Namestnik načelnika generalnega štaba:
pl. Höfer, fml.

Nemško poročilo.

Berolin, 22. aprila. Wolffov urad po-
roča: Veliki glavni stan, 22. aprila.

Zapadno bojišče.

Južno od kanala La Bassé in severozap-
adno od Arras smo podvzeli uspešne raz-
strelbe min.

V Argonih in na ozemlju med Mozo in
Mozelo so se vršili hudi artiljerijski boji.

Po strelnem napadu so Francozi na-
padli danes ponoči v zapadnem delu gozda
Pretre, so bili pa z velikimi izgubami odbiti.

Na severni vesini Hartmannweilkerkopfa
smo včeraj razdejali eno sovražno opirališče
in na večer odbili sovražni napad.

Vzhodno bojišče.

Položaj na vzhodu je neizpremenjen.
Najvišje armadno vodstvo.

Nov ruski napad pri Črnovicah.

Črnovice, 22. aprila. Že dva dni se
severovzhodno od Črnovic neprestano vršijo
artiljerijski in infanterijski boji. Ruski na-
padi so bili zavrtnjeni.

Uničen ruski letalec.

Črnovice, 22. aprila. Ruski letalec,
ki je na Črnovice metal bombe, je bil pri
Toporovcu po daljšem boju z nekim nem-
škim letalcem premagan. Letalec je mrtev,
letalno uničeno.

Kako je v Bukovini?

Črnovice, 22. aprila. Poročilo o
stalni povrnitvi deželnega predsednika gro-
fa Merana in nadškofa pl. Repte v Čr-
novice je zaenkrat prezgodnje. Vsi centralni
bukovinski uradi so še v Dornivatri. Deželni
predsednik prihaja od časa do časa v Črno-
vice, da reši važne upravne zadeve. Promet
v Bukovini je normalen. Beguncem z de-
žele je vrnitev dovoljena, mestnim prebival-
cem pa vrnitev za sedaj še ni dovoljena, in
sicer zaradi težav z oskrbovanjem živil.
Pred Zalesčiki so tuptam topničarski boji,
sicer pa na bukovinski bojni črti le praske
patrulj, v bližini romunske meje artiljerij-
ski boji.

Ruska naročila v Kanadi.

London, 22. aprila. (Kor. ur.) »Daily
Telegraph« poroča iz Montreala: Kanadska
Car-družba je dobila od ruske vlade naro-
čilo, da dobavi granat v vrednosti 50 mili-
jonov dolarjev. Za naročila za tračnice in
drug materijal se pogajanja še vršijo. Na-
ročila se razdele med kanadske tvrdke.

17.000 Rusov razoroženih v Romuniji.

Berolin, 22. aprila. List »Poporul«
ima iz Jasija brzojav, ki ga ponatiskujejo
»Basler Nachrichten« in ki pravi, da je od
srede marca prekoračilo mejo na romunska
tla 17.000 Rusov, ki so bili razoroženi. Gre
izključeno za konjenico.

Priprave za nov napad na Dardanele.

Milan, 22. aprila. »Corriere della Se-
ra« poroča iz Kairo: V zadnjih dneh je bilo
precej čet ukrcanih v Port Said in Aleksan-
driji. Višji angleški častniki so izjavili, da
so zavezniki pripravljani na precejšnje iz-
gube, Dardanele pa da morajo za vsako ceno
odpreti.

Atene, 22. aprila. Po poročilih tukajš-
njih časopisov se bodo operacije zaveznikov
zoper Dardanele zopet v kratkem začele.
Večji del angleško-francoskih čet, namenje-
nih za vojsko na suhem, kakih 60.000 mož,
je spravljen na kakih 115 prevoznih ladjah,
ki so pri Muros in Tenedu. Njihovo izkrca-
nje pa se še ni začelo. Izkrkali da se bodo
na evropski strani Dardanel. Za novo opi-
rališče za vojaške operacije da je določen
otok Kios. Turki so napravili pri Enos in ob
saroškem zalivu velikanske okope, ker pri-
čakujejo tam izkrcaanje.

Atene, 22. aprila. Iz Lemna se poro-
ča, da je došlo od Dardanel v Mudros veliko
angleških parnikov, napolnjenih z ranjenci,
da so vzeli tam na ladje druge ranjence in
odpluli v Aleksandrijo.

Kolin, 22. aprila. »Kölnische Zeitung«
poroča iz Madrida: Vsled velikega gibanja v
gibraltarski luki se sklepa, da pričakujejo
dohoda veliko čet, namenjenih proti Darda-
nelam.

Japonske ladje odpoklicane.

London. Reuterjev urad poroča iz
Washingtona: Japonski poslanik je napove-
dal, da so vse japonske vojne ladje v bli-
žini ameriške obale dobile povelje, da se
podajo v domače postaje, razen tistih, ki se
trudijo, da spravijo na varno ladjo »Asa-
ma«. Poveljnik križarke »New Orleans« je
poročal, da ni opazil kakega delovanja Ja-
poncev v zalivu Turtle, kakor se je govorilo,
razen da so reševali poškodovano ladjo.

Vpoklic 15 črnovojniških letnikov v Rusiji.

Petrograd. (Kor. ur.) »Rječ« javlja:
Črnovojniki letnikov 1900 do 1915, ki niso
služili vojake, so poklicani pod orožje.

Podlistek.

Moji doživljaji v ruskem ujetništvu.

Objavil nadporočnik Ladislav pl. Janik hu-
sarskega polka št. 13 v Streffleurjevem vo-
jaškem listu z dne 10. aprila 1915.

V bitki pri Limanovi sem dobil na glavo
udarec s kopitom in sem se vsled tega one-
svestil. Ko sem se zbudil, sem videl, da sem
ujet! Ležal sem s svojim tovarišem, umira-
jočim ritmojstrom Bernolakom, v siromašni
kmečki hiši; toda ni mi bilo usojeno, da bi
bil prisostvoval zadnjim trenotkom svojega
hrabrega, nepozabnega prijatelja. Ruski
nadporočnik je stopil v sobo in me pozval,
da grem z njim. Žalostnim srcem sem moral
zapustiti svojega ubogega, ljubljenega pri-
jatelja. Zadnjič sem ga objel: »Bog s Teboj,
ubogi moj Bernike!« Nikdar več ga nisem
videl.

V predsobi sem se spotaknil ob neko
reč. Bila je krava, ki jo je ubila skozi zid
kroglja, izgrešivši svojo pot. Zunaj je bila
zvezdnata noč. Kakor temne sence so se po-
mikali Rusi nazaj proti Novemu Sandecu.
Nadporočnik je vodil zadnje straže. Ko sem

hotel nekoliko razsvetliti pot s svojo žepno
svetilko, me je nervozno prijel za roko, češ,
to je prepovedano. Zraven me je tudi pozval,
naj hodim tiho. Ehlinov, tako se je imenoval
nadporočnik, je bil zelo vljuden in ljubezniv
častnik. Njegova mati je bila pisateljica in
je stanovala pred izbruhom vojne v Budim-
pešti, bil je torej napol Oger. Govoril je ne-
koliko ogrsko in francosko. Korakali smo
približno 6 do 7 kilometrov do Kanine. Srce
mi je silno tolklo, ko sem videl toliko vra-
čujočih se ruskih čet in nehote sem moral
misliti na naše padle junake pri Limanovi,
čijih kri torej ni tekla zastoj. V neki sobi
kaninskega župnišča je čakalo mnogo čast-
nikov na odpravo divizijskega poveljništva
čet. Nadporočnik me je peljal k njim in me
predstavil. Ponudili so mi cigaret, avstrij-
skih trabuk in čaja. Častniki so bili zelo lju-
beznivi, govorili smo nemško, poljsko in
nekoliko francosko, vse vprek. Vprašali so
me, kako sem zašel v ujetništvo in so se zelo
čudili, da se pri nas tudi huzarji bojujejo
v strelskih jarkih. Rekel sem jim, da bi bili
z njihovo infanterijo že še pomeli, ako bi ne
bili vmes godrnjali usodni ruski topovi, ki
so tudi to pot, kakor vedno doslej, delovali
z največjo preciznostjo. Ko sem to izgovoril,
se je hipoma dvignil neki stari, sivolasi ar-
tiljerijski štabni častnik, me je objel in mi
je stisnil roko:

»Gospod nadporočnik, posebno dobro
mi dene, da se sovražen častnik tako ugodno
izrazi o tem, zakaj poveljnik onih 12centi-
meterskih havbic sem jaz. Žal mi je, da sem
povzročil tako grozno razdejanje, pa tudi jaz
vam moram častitati. Še nikdar v življenju
nisem videl kaj takšnega, kakor je bilo ono,
kar so vzdržali ogrski huzari v najljutejšem
boju.«

Stisnil sem mu roko in začutil sem v
sebi neko žalostno zadoščenje. Tako rad bi
bil to povedal toliko mrtvim, svojemu hra-
bremu ritmojstru, svojemu dobremu Berno-
laku. Čez dobro uro sem se moral posloviti
in dva ruska infanterista sta me odpeljala
— peš — proti Novemu Sandecu. Bila je to
žalostna pot. Šele sedaj sem pravzaprav za-
čutil svoje ujetništvo. Glavobol je polagoma
izginjal in utegnili sem razmišljati o žalostni
resnici. Samo eno me je tolažilo, to namreč,
da sem videl kako je z mrzlično naglico od-
hajal ruski tren. Vedel sem, da je bilo to
zaresno umikanje. Hitro sem stopal, da sta
me infanterista komaj dohajala. Pa nisem
jima pustil, da bi se odpočila. Naj le trpita
tudi ona dva! Neprenehoma sem razmišljal,
kako bi pobegnil. Toda povsod na cesti so
bile straže, povsod čete in tren. Ko smo pre-
hodili 16 do 17 kilometrov, smo prišli ob
eni po polnoči v Novi Sandec. Tudi tam so
se vršile mrzlične priprave. Nakladalo se je

Nov sestanek finančnih ministrov trojnega sporazuma.

Berolin, 22. aprila. »Magdeburger Zeitung« je izvedela iz Petrograda, da je ruski finančni minister Bark odpotoval z ravnateljem finančnega ministrstva in ravnateljem ruskega carinskega oddelka preko Švedske k novemu sestanku finančnih ministrov držav trojnega sporazuma.

Angleška.

London, 22. aprila. V spodnji zbornici je rekel Lloyd George: Pred vojno nihče ni pričakoval, da bi mogel biti naš ekspedicijski kor večji kakor šest divizij, zdaj pa morem z dovoljenjem lorda Kičenerja izjaviti, da je več kakor šestkrat toliko ljudi popolnoma opremljenih in dobro oskrbljenih na bojišču in da izpolnjujejo vse vrzeli. (Odobranje.) Lloyd George je nato obširno poročal o preskrbovanju z municijo in vladni odredbi in rekel, da je izdelovanje sedaj 19krat večje kakor v septembru.

Rusko poročilo o bojih v Karpatih.

Petrograd, 21. aprila. (Cenzurir.) Poročilo velikega generalnega štaba z dne 18. aprila, ob 10. uri zvečer: V začetku marca (po ruski štetvi) smo imeli v posesti glavno črto Karpat le pri prelazu Dukla, kjer je razporedba naših čet tvorila zunanji kot. Vsi drugi prelazi od Lupkova in naprej vzhodno so bili v rokah sovražnika. Naše armade so dobile nalog, da pred slabim letnim časom razvijejo naše postojanke, ki obvladujejo izhode v ogrske doline. Ob navedenem času se je nahajal večji del avstrijskih čet, ki so imele nalog, da oprostijo Przemysl, med prelazoma Užok in Lupkov. V tem odseku smo imeli načrt za napad. Naše čete so morale napraviti frontalni napad (od spredaj) ob zelo težavnih krajevnih razmerah. Da se ta naloga nekoliko olajša, je bil sklenjen postranski napad na črti v smeri Bardevo do Lupkova. Ta postranski napad, ki se je začel 19. marca, je bil že 23. marca popolnoma razvit. Dne 28. marca so začele naše čete glavni naskok v smeri Baligrod s tem, da so sovražne postojanke zapadno od Lupkova do vzhodno od njega, to je do izvira Sana, objele. Sovražnik se je ofenzivi naših čet najhujše zoperstavil. Na bojni črti od Bardevo do prelaza Užok je zbral vse razpoložljive čete. Tam so bile nemške čete in konjenica, ki je razjahala. Te bojne sile so šteje več nego 300 bataljonov. Razen tega so imele naše čete premagati najresnejše naravne težave, s katerimi so se korak za korakom borile. Kljub temu nam je hrabrost naših čet že 5. aprila, to je 18 dni po pričetku naši ofenzivi, dovolila, da smo izvršili nalogo, in polastili smo se glavnega pogorja Karpatov na črti Regotov—Voloste na daljavo 110 vrst.

Nadaljnji boji so imeli značaj posameznih akcij z namenom, utrditi dosežene uspehe.

(To poročilo ima namen, da javnosti prikrije, zakaj da so Rusi ustavili svojo ofenzivo v Karpatih. Op. ured.)

Nemški častnik o avstrijski armadi.

Major Morath, vojni poročevalec lista »Berliner Tageblatt«, je bival zadnji čas na naši karpatski fronti in je sedaj predaval v Berlinu o vtisih in izkušnjah, ki si jih je pridobil. Med drugimi je rekel o vztrajnosti in junaštvu naših čet dobesedno: Naravnost umetnost vojnega življenja je, kar sem videl tam gori, in če se marsikaj zdi nemškemu očesu tuje, s tem v resnici ni rečeno, da bi imelo manjšo vrednost. Ljudje, ki so svoje nevidne jarke umetno vzdali v gorske gozdove, bi najrajše ne šli proč. In kako težaven je ta gorski boj, kakor ga mi v Nemčiji nismo poznali! Topove morajo z vrvmi spravljati naprej. Na razdrapanih etapskih cestah, ki so le nekoliko zboljšana pota, sem videl en sam dan 1500 voz. Konji in voli pogosto odpovedo na gorskih potih, ali stvar gre kljub temu naprej. — Končno pravi major Morath: »Avstrijci so v vojski napravili iz miroljubne tančice jekleno zrno. Rusi jih ne imenujejo zastojni vragi. Imajo, kar je Friderik Veliki zahteval za vojsko: drob iz železa in srce iz jekla.«

Koliko izgub so imeli Rusi v Karpatih?

»Arbeiter-Zeitung« od 21. t. m. piše, da vesti »Pester Lloyd«, da bi Rusi imeli v Karpatih 500.000 mož izgub, niso resnične. »Pester Lloyd« je to vest priobčil kot vest iz Curiha. »Arbeiter-Zeitung« pa pravi: Vest seveda ni nikdar prišla iz Curiha, sicer bi jo bili označili kot brzojavko iz Curiha; iznašli so jo čisto enostavno v Budimpešti. Neverjetno je tudi, da bi povedali listi sporazumovi kar tako odkrito svoje izgube! Ali so dvozvezni listi kdaj povedali svoje izgube tako natanko? Iz Budimpešte je potem prišla »vest« na Dunaj; v najrazličnejših oblikah seveda. Tako pravi danes ena berlinska brzojavka: »Iz Stockholma se poroča: Angleška in francoska poročila cenijo ruske izgube na ranjenih in mrtvih v karpatski bitki na pol milijona.« Iznajdba potuje torej iz Budimpešte »preko« Stockholma v Berlin in iz Berlina na Dunaj! Iz Dunaja mogoče zopet v Budimpešto.

Kaj pa pravijo v Berlinu uradno? Da je rusko poročilo, da so izgubili zavezniki 100.000 mož, zelo pretirano in da se da ceniti ruske izgube na trikrat toliko kot izgube zaveznikov. Na ta način bi bili Rusi izgubili k večjemu 250.000 mož; a tudi to je seveda le svojevoljno domnevanje.

Ameriški podmorski čolni za Angleško.

Berolin. Velike pogodbe za dobavo podmorskih čolnov za Angleško ni, kakor je trdil Bryan, opuščena. Izprva so bile pogodbe napravljene za dobavo celih podmorskih čolnov. To je pravni prisednik državnega oddelka označil za kršenje nevtrali-tete. Sedaj se gradijo posamezni deli pod-

morskih čolnov in prevažajo v Montreal, kjer se sestavijo. Tako dobi Angleška svoje čolne in ugovorom državnega oddelka in protestom nemškega poslaništva se izogne. To je javna tajnost povsod v Quincy, kjer so bili sprejeti novi delavci za tiste, ki so poslani v Kanado. Pristaši Nemčije so brez uspeha kazali na dogodke v Quincy. To je ista družba, ki je v rusko-japonski vojni pošiljala Japoncem izdelane podmorske čolne.

Topovski boj s Srbijo.

Bukarešta, 22. aprila. Poročevalec »Seare« poroča 18. t. m. iz Turn-Severina: Danes ponoči ob 11. uri je bil med avstro-ogrskimi in pri Tekia postavljenimi srbskimi baterijami hud boj. Artiljerijski boj je trajal vso noč. Popoldne so avstro-ogrski topovi težkega kalibra dosegli precejšnje uspehe. Lesovje pri Tekia, ki je nudilo Srbom zelo dobro kritje, je bilo od Avstrijcev uničeno.

Nova razporedba Rusov.

Berolin, 22. aprila. Iz Kodanja se poroča: »Novoje Vremja« pravi, da je izvedela, da je nova razporedba ruske armade v Karpatih končana in da je pričakovati novih akcij zoper avstro-ogrsko-nemško fronto.

Naša bodočnost.

Pod tem naslovom prinaša zagrebški »Priatelj naroda« članek, ki ga pa v polnem obsegu ne moremo priobčiti iz razlogov, ki jih ni treba šele pojasnjevati.

Je pri nas ljudi — tako začena — ki so v skrbeh radi bodočnosti našega naroda vsled sedanjih dogodkov. Teh bojazni narodno-politične narave mi ne delimo. To je sicer gotovo, da ta vojna v vsakem narodu — pa tudi v našem — zapusti globokih sledi gospodarske naravi. Trebalo bo 20 do 30 let mučnega dela, da se nadomesti izguba na ljudeh in vrednost v tej vojni. Ali pri tem imamo tolažbo, da bodo nasledniki, ako bodo delavni in pametni, lahko popravljali vse te škode in izgube. Tu bo treba postavljati nove zgradbe, vzrediti novo žival, urejati opustošene njive — bo to posla in tolikega za poljske, gospodarske, obrtne in tovarniške delavce; vse blago, torej tudi kmečki proizvodi bodo imeli veliko ceno. Dela bo toliko, da bo treba pomoči naših izseljencev v Ameriki. So torej pričakovanja, ki ne silijo nikoga v obup, marveč opravičujejo najboljše nade. Seveda bo tudi žalosti in boli n. pr. po onih, ki jih ne bo več. Ali ta žalost se bo razprostirala po vsej Evropi, ne bo ga skoraj naroda brez nje. Tudi med tistimi ne, ki niso sedaj zapleteni v vojno. V tem pogledu so si torej narodi Evrope — enaki. Ali vse to zlo, ki je provzročila sedanja vojna, se sčasoma popravi, samo naj bosta pametna in dobra državna uprava in vzgoja.

Glede narodno-političnih posledic te vojne, meni člankar, najprej, da uspeh ne

na vozove, generali so odhajali v avtomobilih, vojaki so v naglici še plenili po prodajalnah itd. Odhod je moral biti silno nujen, zakaj že po enournem počitku smo odšli proti jutru dalje. Z nami so transportirali tudi še 23 ujetih infanteristov. Spredaj jahajoči kozak me je poklical k sebi in moral sem zraven njegovih stremen koračiti dalje. Ne sramujem se povedati, da sem jokal. Mene, častnika, peljejo peš z vsemi drugimi ujetniki. Dva umazana kozaka me vlačita s seboj, mene, ki sem toliko kozakov nekdanj podil s svojimi huzari. Počasi se je delal dan. Neznansko mnogo trenja je vozilo zraven nas. Kakor bi hodil med šibami se mi je zdelo. Rusi so me zijali. »Madjar, husar, kje je tvoj konj? Kje imaš sabljo?« so se mi rogali. Da, ako bi jo le imel, svojo sabljo in svojega konja pod seboj, takoj bi jim bil odgovoril. Lačni, žejni, smo korakali vso noč, ves dan. Semtertja sem se vsedel za nekoliko hipov na kozakovega konja, tačas je on koračil poleg mene, krčevito stiskajoč uzdo. Končno, ko smo prehodili 60 kilometrov, smo dospeli s krvavečimi nogami v Zakliczyn. Tam je bilo rusko korno poveljništvo. Prosil sem, da me peljejo k komandantu. Dolgo sem moral čakati. Okoli mene so rjuli vojaki, neki podčastnik mi je potegnil iz škorenj moj konjski bič. Ta bič je bil moj ljubljenec, za vse na svetu ne bi ga dal od

sebe, v mnogih krvavih bitkah je bil moj zvesti spremljevalec. Obrnil sem se, vzem sem ga Rusu iz rok in sem ga vtaknil zopet za škorenj. Podčastnik je segel vnovič po njem. Tedaj me je popadla jeza, iztrgal sem mu bič in ga udaril z njim po roki. Skočil je nadme s pestjo, toda prijel sem ga za roke, in tako sva si stala za hip ljuto nasproti. Kdo ve, kaj bi se bilo zgodilo, da niso v tistem trenutku pristopili nekateri častniki. Predstavil sem se starejšemu, na kar me je vprašal, kaj hočem. »Pri nas v cesarstvu,« sem odgovoril, »je navada, da se gentleman gentlemanu predstavi preden ga ogovori.« Zardel je in mi podal roko. Prosil sem ga, naj me varuje pred usiljivostjo moštva. Odgovoril je, da on ni poveljnik podčastnika, a v tistem hipu je pristopil drugi, nenavadno elegantno oblečen kavalerijski častnik in je pripeljal usiljivemu podčastniku krepko zaušnico.

Peljali so me k kornemu poveljniku. Neki ordonančni častnik je tolmačil mojo prošnjo: »Ekselencja, jaz sem avstro-ogrski husarski častnik, in ker kot takšen navadno le jezdim in nisem za tako dolge pešpohode niti trainiran, niti nimam za to pripravnih čevljev, tedaj prosim, da se smem voziti. Pri nas bi z ruskimi častniki gotovo drugače postopali!« General je bil zelo vljuden, mi je izrekel celo svoje obžalovanje in je oblju-

bil vse. Dobil sem gori v šoli posebno sobo, komandant mi je poslal iz častniške kuhinje večerjo in pripravili so mi na tleh ležišče. Pri durih je stal za stražo ruski vojak. Toda spati nisem mogel. Vsi udje so me boleli, črne, žalostne misli so me mučile. Prihodnje jutro so me poklicali in stopil sem na voz. Prišli smo hitro do samostana. Gori v sobah sem dobil nekega husarskega častnika in nekega husarskega kadeta, oba od mojega eskadrona. Razen teh je bilo tamkaj še okoli 20 domobraskih častnikov in kadetov in trije honvedski častniki. Žalostno je bilo to svidenje. Solznih oči smo se spominjali padlih tovarišev. Nekateri ujetje husarje smo si porazdelili za sluge, morda se jim zraven sem usoda nekoliko olajša. Napisali smo nekoliko vrst svojim domačim, da izvedo, kaj nas je zadelo in smo oddali pisma nekemu menihu v samostanu, ki je res ta pisma pozneje oddal našim zmagovitim, tu sem došlim četam.

Prišla je ura odhoda. Z ujetimi Ogri sem sedel na en voz in počasi smo se odpeljali dalje. Pred nami so gonili druge ujetnike peš. Kdor je zaostajal, so ga pognali z bičem naprej. Ob poti smo videli marsikaj in zvečer smo dospeli v Tarnov. Žalostno svidenje! Pred petimi leti sem bil tamkaj v ekvitaliji. Kako se je sedaj vse izpremenilo tamkaj! Po dolgih pogajanjih so nas nastava-

bo tak, da bi se morali mi bati teritorialnih izprememb naše države in našega naroda. Vzroki dosedanjih homatij ostanejo. A v tem da je jamstvo, da bodo morali v bodočnosti še bolj računati z zadovoljstvom vsakega in torej tudi malih narodov. Radi te okolnosti bodo morali bolj nego doslej ozirati se na želje, potrebe in zahteve tudi našega naroda. To se ne da več potajevati: sedanja vojna je povzdignila ceno malih narodov! Danes se veliko več govori in piše o vrednosti malih narodov. Ta vrednost se odkrito priznava sedaj celo tudi na Angleškem in narašča tudi v monarhiji Avstro-Ogrski. Madjari morejo — to naglašajo člankar posebno — še toliko pisati, govoriti in hvaliti se, ali sedaj ima besedo vrhovno vodstvo armade, a to naglašajo vsak hip vedenje in junaštvo sinov našega naroda.

S takim narodom bo moral računati vsakdo. Kdo bo imel duše, ali — če te nima — kdo bo imel korajže, da bi s takim narodom ne postopal tako, kakor gre temu narodu po Bogu, pravici in zaslugah?! Ali bodo taki ljudje, ki so bili tolikokrat na tem, da izgube svoje življenje, dopuščali, da bi postopali z njimi, kakor bi se ravno komu izljubilo?! Ne, ti naši ljudje, ki se povrnejo z bojnih poljan, ojekleneli v srcu, izšolani v izkustvu — ti nam bodo v najbolje jamstvo, da po vojni mora nastati drugo, novo, bolje življenje za naš narod. Treba le, da bomo mi pametnejši in složni. Narod, ki je toliko prestal in prebil tekom stoletij, mora po taki vojni napredovati in vzcveteti. Ako nas doslej niso mogli iztrebiti toliki neprijatelji in nesreče, nas bodo mogli še manje po sedanji vojni. Naš narod vstaja k novemu življenju. To nam jamčijo toliko njegovih mrtveci in toliko kri njegovih vojakov, s katerimi so pokrite bojne poljane...

Nove postavne določbe.

Poroča F. S. Šegula.

Avstrijski »občanski zakonik« (allgem. bürgerl. Gesetzbuch) je bil izdan leta 1811. Od tistih dob so se razmere v državi močno spremenile in postavne določbe so se njim morale prilagoditi. Po dvornih dekretih, cesarskih odlokih, in postavah (novelah) državnega zbora je že zelo mnogo paragrafov občanskega zakonika vzdignjenih in zatrtih, spremenjenih; mnogokaj je z boljšim nadomeščeno ali novo vpeljano. Takšno veliko spremembo pomenja nedavno izdan »cesarski odlok z dne 12. oktobra 1914 (D. z. št. 276), izdan na podlagi znane § 14. državno-temeljne postave.

Odlok sam šteje 73 paragrafov in prinaša mnogo važnih sprememb (osebno-pravnih, rodbinsko-pravnih, zapuščinsko-pravnih), vendar so v prvi vrsti poklicane sodnije, da se ravnajo po njih. So pa tudi nekatere določbe, ki bi jih moralo ljudstvo in vsakdo zvedeti, ker

močno posegajo v vsakdanje življenje. Omenim:

1. **Ženske kot priče.** § 3. zgoraj navedenega odloka določa: Ženske morejo biti priče pri izdelovanju pisemenih listin in pri oporokah; kot priče se morejo podpisati na listinah, kijih izgotovi sodnija ali c. kr. notar v potrjenje izjav ali druge namene; ženske morejo v vseh teh slučajih biti kot prva ali tudi edina priča. Podpis ženske kot priče na zasebnih listinah v manj važnih zemljiško-knjižnih zadevah popolnoma nadomesti moško prič. S tem je ves pravni promet silno olajšan, zlasti še tudi je zdaj lažje narediti ustmeni testament, ker zadostujejo tudi ženske priče (stare morajo biti vsaj 18 let, neomadeževanega življenja in razumeti morajo jezik zapuščinarja, ki dela testament). — Te določbe so tako dalekosežne, da bi v mirnih časih ženske izjavljale svoje veselje nad njimi v posebnih shodih in banketih in državni poslanci po celi Avstriji bi njim častitali češ: »To smo Vam dosegli mi!« Zdaj je pa vse lepo tiho dovršil § 14.

2. Druga silno važna nova določba je: **Zakonski mož matere, ki je imela že prej nezakonskega otroka, more temu otroku dati svoje ime in pravice, kar doslej ni bilo mogoče; ker le tisti, ki je bil resnično oče nezakonskega otroka, ga je mogel pozakoniti.** Vendar je potrebno, da tak zakonski mož svojo voljo z uradno sodnijsko ali notariatsko listino naznani deželni vladi, ki potem poskrbi vpis v krstne matice. Tudi je v to potrebno privoljenje matere, če še živi, in otroka, oziroma če je mladoleten, postavnega jerobstva. (§ 8. al. 2. cesar. odloka z dne 12. okt. 1914. D. z. št. 276.)

3. Doslej je moral nezakoniti oče le stroške ob porodu materi povrniti, sedaj pa je taka nezakonska mati opravičena, že pred porodom tirjati od tistega, ki je smatrati za očeta pripravljajočega se življenja, oskrbljenje in sicer za trimesec, samo če je uboga in poštenega obnašanja (§ 11. kot zgoraj). To bo gotovo veliko pripomoglo, da taki ljudje hitro in že pred porodom otroka v zakon stopijo!

4. Nadalje je odpravljena stara določba, vsled katere taki, ki so bili kedaj zavoljo zločina goljufije obsojeni, niso mogli biti priče pri testamentih. Zdaj je to dovoljeno (§ 57. kot zgor.). — Na morju in v krajih, kjer razsaja kuga ali druge nalezljive bolezni, so veljavne priče pri testamentih tudi osebe (moške in ženske), ki so dopolnile 14. leto svoje starosti (§ 58. kot zgor.).

Takih in enakih velevažnih določb je v novem odloku še vse polno in upati je, da bodo, ko se enkrat vživijo, ljudstvu na veliko korist.

nili v neki infanterijski vojašnici, in sicer so nam odločili tri prazne, izplenjene sobe. Niti slame nam niso dali za ležišče. Precej pozno so nam prinesli za vsaka dva častnika po eno konzervo in kos kruha, poleg tega tudi čaja v umivalni skledi.

Z razbitimi udi in vsi prezebli smo se zbudili drugega dne. Poprosil sem vojašničnega poveljnika, da bi smeli stanovati v privatnih stanovanjih in obedovati v gostilni. Dovolil nam je. Opoldne smo napravili izprehod v spremstvu nekega stotnika in več vojakov, in sicer po meni že davno znanih ulicah. Povsod je bilo vse polno ruskih vojakov, na vseh koncih in krajih nered in nesnaga. Obedovali smo v neki gostilni, kjer me je poznal nje lastnik že iz prejšnjih časov in me jokaje pozdravil. Po obedu nas niso več peljali v vojašnico, ampak v privatno stanovanje. Prišel sem v stanovanje, ki je bilo gotovo last kakega premožnega pobeglega žida. Bilo je udobno opremljeno, celo kopalno sobo je imelo s pečjo. Zvečer smo se lepo po vrsti vsi okopali in preoblekli v lepe bele ženske srajce, ki so jih naši sluge iztaknili po omarah. Spal sem že, ko me je naenkrat zbudil elegantni ordonančni častnik Dimitrijevič ter me začel izpraševati o tem in onem. »Ne morem reči, da ne vem, gospod moj,« sem mu odgovoril, »toda na Vaša vprašanja ne bom odgovarjal.« — »Go-

spoda nadporočnika nikakor ne morem k temu prisiliti,« mi je odgovoril.

Drugo jutro je bilo žalostno, deževno vreme. Tarnow—Rzesovska cesta je bila globoko blatna. Imeli smo samo tri vozove in na njih naše skromne reči. Zato se nismo mogli vsi hkratu voziti, vrstili smo se. V tem ko so se eni peljali, so drugi hodili za vozom s sklonjenimi glavami. Kakor pri pogrebu. Neki ruski vojak je spodil nekega našega častnika s sedeža ter nanj postavil svojo prtljago. Razljutil sem se, zgrabil košaro ter jo zagnal na cesto. Ko me je Rus prijel za roko, sem mu zažugal, da ga pobijem. Tedaj je dvignil pištolo in pomeril na me. Toda hkratu se je premislil, zaklel in stopal dalje. Neskončno dolg je bil ta pohod od kraja do kraja od vasi do vasi. Stanovanja so bila tu na severu vedno ožja in mrzlejša, jesti nismo dobivali skoro ničesar. 15. decembra smo bili v Debici, 16. v Sedcisovi. Same znane vasi, sedaj skoro do tal požgane ne zapuščene. Enkrat se mi je zvečer posrečilo, da sem smuknil v obcestno hišo, da bi se tam skrtil in pozneje pobegnil. Ko sem pa vstopil, so bili tam notri ruski vojaki. Naglo sem se zbral in prosil kozarec vode. Ne da bi kaj slutili, so mi dali vode, jaz pa sem moral dalje, razljučen, da se mi je prvi pozkus tako izjalovil.

(Dalje prih.)

Dnevne novice in dopisi.

Sodalitas. V četrtek, dne 29. aprila, ima Sodalitas ss. C. J. svoj mesečni sestanek v Dijaškem domu ob 2. uri pop.

Iz poštne službe. Poštni oficiant Franc Papež v Beljaku je bil imenovan za poštarja v prvem plačilnem razredu v Rablju. Poštna aspirantinja Marija Zwick je dobila mesto poštne ekspeditorice pri pošti v Flat-tach.

Vpokojeni župnik Val. Legat ž. V petek, dne 23. aprila, je mirno v Gospodu zaspal starosta duhovščine krške škofije, vpokojeni župnik Valentin Legat. Rajni je bil rojen 11. svečana 1825 v Ljubljani in je bil v mašnika posvečen l. 1848. L. 1896. je bil imenovan za kn. šk. duhovnega svetovalca in leta 1898. je stopil kot župnik na Jezerskem v pokoj. Pokojnino je užival v Dobrlivasi. Vse svoje življenje je bil izredno zmeren v jedi in pijači in je dosegel starost nad 90 let. Dolgo časa je opravljal še v cerkvi, dokler ni popolnoma opešal. N. p. v m!

Mrliški prevoz. V Olomucu je umrl dne 1. oktobra na griži poddesetnik 7. pešpolka Viktor Olina. Truplo so izkopali in prepe-ljali v Celovec, kjer je bil pokopan z vojaškimi častmi. Rajni je bil star 23 let.

Celovška gimnazija se seli že v tretjič. Nekaj časa so imeli gimnazijci šolo v realki, potem v nemškem dijaškem domu in sedaj se gimnazija preseli na učiteljsiše.

Vojna žrtev. Dne 21. t. m. je umrl v rezervni bolnišnici št. 2 v Celovcu četovodja 7. pešpolka Jožef Meier, oženjen, star 28 let, doma v Št. Jurju ob jezeru. Podlegel je tuberkulozi.

— **V ruskem ujetništvu** se nahaja Janjanko Mišic iz Borovelj. Rusi so ga zajeli že v jeseni pred Lublinom. Tedaj pa jim je ušel. Preplavl je Vislo in došel po tritedenskem blodenju srečno zopet v Galicijo k naši armadi. Za ta junaški čin je bilo zanj tudi svoj čas predlagano odlikovanje. Na novega leta dan pa je bil zopet ujet pri bojih v Karpatih. Kraj, kjer se sedaj nahaja, se imenuje Skobelow Figarskoj v Turkestanu v Aziji, kjer je bilo januarja meseca tako lepo vreme, kot pri nas v majniku.

Vojaški službi sta se hotela odtegniti Tomaž Bergner, infanterist, pristojen v Št. Salvator, roj. l. 1890. in Boštjan Reinegger, roj. l. 1892. v Št. Jurju ob jezeru, infanterist. Zdaj ju išče vojaška oblast.

Iz celovške norišnice sta pobegnili Robert Kühnel, star 45 let, pristojen v Celovec, in Albin Maier, star 42 let, pristojen v Krasto.

V rezervno bolnišnico št. 2 v Celovcu so bili sprejeti infanteristi od 7. pp. Jožef Kohler, Jurij Wieser, Pavel Offner in Miha Rauchensteiner, od polj. lov. bat. št. 8. lovec Franc Čast.

Peki so kaznivi, če zadržujejo kruh. Ze več slučajev se je pripetilo, da peki niso marali prodati kruha na podlagi krušnih kart s pripombo, da oddajajo kruh le stalnim odjemalcem. To je proti zakonitim določbam, ker § 482 kaz. zak. izrecno pravi: Če trgovci, ki prodajajo blago, ki spada k potrebščinam vsakdanjega življenja, svojo zalogo prikrijejo ali se branijo kateremukoli kupcu prodati, so krivi prestopka in po okolščini, kakor je blago potrebno, kaznovati prvič z denarno globo od deset do petdeset goldinarjev (dvajset oz. 100 kron; pri drugem slučaju je kazen podvojit; tretji slučaj ima za posledico izgubo obrti. Ker karte za kruh in moko dajejo pravico za nakup v vsaki trgovini, je v teh slučajih prestopok citiranega paragrafa.

Ruska rž za Romunijo. »Vitorul« v Bukarešti poroča: Romunska vlada je za civilno prebivalstvo kupila dvatisoč vagonov ruske rži za štiri milijone levov, tako da bodo cene živil v Romuniji najbrž padle.

18.160 kg pokvarjene vojne moke zaplenjene. Celovško kazensko sodišče je mlinarja Simona Seebacherja obsodilo na 20 kron globe, oziroma dva dni zapora, ker je prodajal iz plesnjive moke napravljen kruh, ki je bil po izvidu izvedencev zdravju škodljiv in je lahko povzročil različne črevesne bolezni. Vrh tega se je Seebacherju zaplenil slabi kruh. Obtožbe radi prodaje plesnjive moke in koruze je bil Seebacher oproščen. — Proti tej razsodbi se je državni pravdnik pritožil in vzklicno sodišče je Seebacherja obsodilo na 30 K globe ali tri dni zapora in

na zaplenitev 227 vreč moke v skupni teži 18.160 kg.

Libuče. V nedeljo, dne 2. majnika t. l., popoldne ob 2. uri vrši se pri Železniku v Libučah občni zbor »Živinorejske zadruge za Libuče in okolico, r. z. z o. z.« po sledečem dnevnem redu: 1. Poročilo načelstva; 2. Sprejemanje živine na zadružni pašnik pri Štibarju; 3. Raznoterosti. — Načelstvo.

Zanimivosti iz vojne.

Katoliški redovnik pri naših ujetnikih v Srbiji.

Jožef Fegic, uradnik »Goriške zveze«, ki je bil v bojih s Srbi ujet, je nevarno obolel na legarju v Skoplju. Njegova žena gospa Frida ni dolgo dobila o njemu nobenega poročila. Po posredovanju preblagorodne gospe baronice Peteani je došlo naslednje pismo, ki je je pisal katoliški župnik v Skoplju jezuitski pater Štefan Zodrma. To ginljivo pismo, ki nam je bilo dano na razpolago je naslovljeno na prebl. g. bar. Peteani. Glasi se:

»Sprejmite to skromno pismo iz krajev daljnih in sicer od nekega neznanca.

Že kot upravitelj skopljske župnije sem imel čast in srečo spoznati narednika g. Josipa Fegic, ki stanuje tukaj v vojašnici kot vojni ujetnik. Obolel je na legarju in sicer težko, a k sreči se je njegovo stanje zelo, zelo izboljšalo. V najhujših trenutkih boleznih se je izkazal vedno najboljšega kristjana. Od svoje strani sem storil vse, kar sem le mogel, da mu pomagam. Vaše pismo in dopisnico, kjer mu naznanjate, da ste mu poslali denar, je prejel, toda denarja dosedaj ni prijel nobenega. Če mu hočete nadalje poslati denar, je najboljši, ali vsaj sigurnejši, da ga pošljete potom italijanskega konzulata v Skoplju.

Blagovolite, gospa grofica, sporočiti gospej Fridi Fegic v Gorici o vračajočem se zdravju njenega moža. Gospod Josip mi je izročil, ko je bil najbolj bolan zlato svetinjo od njegove drage žene in jo je daroval Devici Mariji, da mu izprosi zdravja. Sedaj, ko je boljši, sem mu naznanil, da mu jo zopet vrnem, da zamore ponesti tak lep spomin in sem mu svetoval, naj daruje M. Devici drugi enak dar.

Veliko gospa v Skoplju je jokalo od ginjenosti, ko so videle spomin in plemenit čin gospoda Jožefa.

Oprostite mi mojo smelost in nadlegovanje.

Izvolite sprejeti izraze mojega najsrčnejšega spoštovanja in verujte mi — ponižno udani Štefan Al. Zodrma S. J., župni upravitelj.

Skoplje, 2. marca 1915.

G. Fegic je pisal te dni svoji gospej. Pismo je poslal 20. marca za svoj god. Pravi, da se je en dan pozneje spomnil, da je bil prejšnji dan njegov god. — Sporoča, da ga odpeljejo kmalu v Beograd.

Velikonočni pozdrav Rusov.

Neki stotnik, ki se bori v Karpatih, je pisal na veliko noč svojim domačim v Gradcu pismo. V tem pismo pravi: Približno ob poldvanajstih dopoldne je prišel iz sovražne postojanke neki Rus z vzdignjenimi rokami. V eni roki je imel nekaj belega. Nesel je sveženj. »Z gospodom poveljnikom hočem govoriti!« je rekel po rusko. Pripeljali so mi moža. »Lep pozdrav od mojega kapitana, želi gospodu stotniku veselo veliko noč in pošilja to-le.« S temi besedami mi je Rus oddal sveženj in neki listek. V svežnju je bil kos velikonočnega kruha in tri rdeče barvana jajca. Razvil sem listič, na katerem je

bil v popolnoma pravilni nemščini zapisan ta-le pozdrav: »Slava bodi Bogu na višavah! Blagoslovljen velikonočni praznik in božji blagoslov. Velikonočni pozdrav pošiljamo Vam vojnim tovarišem! Daj Bog, da bi se v miru mogli pozdraviti kot vrli tovariši.« Rus, ki je prinesel poslano, se je tresel na vsem životu. Dal sem mu sira, kruha, suhorja, vina, čaja in čokolade. Čokolade sploh ni poznal, ker je še v svojem življenju ni videl. Bil je tako lačen, da je vse pogoltnil kakor volk. Potem mi je poljubil roke. Njegova obleka je bila raztrgana in zdelana. Čeravno infanterist, je nosil staro črno topničarsko uniformo, pripovedoval je, da njegovi ljudje nimajo več česa obleči in da dobivajo le stare raztrgane uniforme. Potem mi je sporočil, da imajo Rusi malo municije in še manj živil; skoro nič kruha, redkokdaj meso in kaj drugega sploh nimajo.

Sestavil sem protidar, obstoječ iz gnjati, sardin, čokolade, keksa, cigar, cigaret in steklenico vina in sem hotel to poslati po ruskem selu. Rus pa se je branil vrniti se k svojim. Tako dobro kakor danes, je rekel, se mu še v celem življenju ni godilo in zato da hoče pri nas ostati. Še na misel da mu ne pride, poiskati zopet svoje ljudi. Bil sem ginjen. Dopis se mi je zdel kakor prikrita prošnja Rusov za mir med prazniki in se menda nisem motil, ker smo včeraj (na veliko soboto) napravili napad, ki je presenečenim Rusom prizadjal veliko izgub in povzročil precej strahu, kakor mi je pripovedoval potem Rus, ki je prišel k nam.

Poletni vozni red c. kr. državnih železnic.

Proga št. Vid ob Glini—Jesenice.

Od 1. majnika vozijo na progi Celovec-glavni kolodvor-Jesenice dšebna vlaka št. 14 (Celovec-glavni kolodvor doh. ob. 7. uri 42 min. zvečer) in št. 25 (Celovec-glavni kolodvor ob 7. uri 31 min. zvečer) vsak dan in na progi Celovec-glavni kolodvor-Svetnavas osebni vlak št. 29 (Celovec-glavni kolodvor odh. ob 2. uri 11 min. pop.) ob nedeljah in praznikih.

Nadalje bodo od 1. majnika osebni vlaki št. 17 in 18 na progi Celovec-glavni kolodvor-Področca preloženi na poznejši čas, da bo prvi mogel sprejeti v Celovcu-glavni kolodvor zvezo z osebnim vlakom št. 421 iz Maribora in zadnji v Področci zvezo z brzovlakom št. 702 iz Trsta.

Proga Svetnavas—Borovlje.

Od 1. majnika vozijo z zvezo z osebni vlakoma št. 14 in 25 proge št. Vid—ob Glini—Jesenice osebna vlaka št. 2022 in 2023 vsak dan in v zvezi z osebnim vlakom št. 29 iz Celovca osebna vlaka št. 2018 in 2019 ob nedeljah in praznikih.

SUHE GOBE (Herrenpilze) kupujemo. Cenjene ponudbe z navedenjem cene za 1 kg in z vzorcem brez vrednosti na naslov: Vydrova tovarna živil, Praga VIII. (na Češkem).

Živeci, ki spravijo človeka do obupa.

Večina boleznih, katerih izvor se ne da razlagati, je posledica slabih živcev. Razne bolezni prihajajo hitro, človek ne ve odkod, zlo se vrsti za zlom, tako da ima človek s slabimi živci lahko 365 boleznih v letu. Živčevje je pač upehano in vsled tega prihajajo razni pojavi, udje se tresejo, v mišicah so bolečine, na nekaterih krajih postane koža neobčutljiva, slaba volja, obupanost, plašljivost, slabo prebavljanje, utrujenost in mnogo drugih bolezni, ki so znak oslabele živcev. Ne podcenjujte teh znakov narave, ker

boleznih na živcih jemljejo moč življenja!

Živčna slabost, ki se ne zdravi, postaja vedno huja in vodi do popolne onemoglosti. Kakor sol in pridatki pospešujejo tek, tako oživljajo živce Kola-tablete.

Kola urejuje preživljanje, dobro vpliva na želodec, pospešuje prebavo in po pravici zasluži ime „uničevalec boleznih“, ker utrjuje in usposablja telo, da lažje premaguje bolezni. Kola daje moč in življenje in pomlaja telo. Jemljite nekaj časa Kola in boste videli, kako dobro Vam to dene. Tako popolnoma sem prepričan, da Vam Kola mora pomagati in Vam jo pošiljam

popolnoma brezplačno za poizkus.

Jamčim, da prave Kola-tablete ne vsebujejo nobenih škodljivih sestavin in torej ne morejo škodovati. Profesor dr. Monnet, profesor Manossein, dr. Davidov in mnogi svetovnoslavni zdravniki se o učinku pravih Kola-tablet izražajo zelo povoljno. Čisto zastoj pridenem poizkusni pošilja tvi še poučno in zanimivo knjigo, ki Vas bo o vsem poučila, kar treba vedeti. Še danes zahtevajte gratis pošiljatev za poizkušnjo, pišite takoj poštno dopisnico in jo naslovite na

SV. DUHA LEKARNA,

Budimpešta, VI., odd. 426.

Hranilno in posojilno društvo v Celovcu

uraduje vsak dan, izvemši nedelje in praznike, od 10. do 12. ure dopoldne.

Varno naložen denar; najugodnejši kredit za posestnike.